

Pedagogisch beleidsplan

Voorwoord

Daar waar gesproken wordt over medewerker wordt bedoeld pedagogisch medewerker. Op plekken waar we het hebben over ouders, bedoelen we ook ouder en/of verzorgers.

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Peuteropvang Olleke Bolleke wat van toepassing is op de opvang van peuters van 2 tot 4 jaar. In dit beleidsplan leest u welke keuzes Olleke Bolleke maakt op pedagogisch gebied, wat onze werkwijze is en waarop die werkwijze is gebaseerd. Bij sommige onderwerpen hebben we ter verduidelijking wat voorbeelden genoemd. Het pedagogisch beleidsplan is bedoeld voor zowel de ouders als de medewerkers van Olleke Bolleke. Het geeft de medewerkers houvast omdat duidelijk is gemaakt wat van hen verwacht wordt in hun werk. Een andere belangrijke reden voor het maken van een beleidsplan is dat het een middel is om te toetsen of dat wat in het beleidsplan is beschreven ook daadwerkelijk wordt geboden. Tevens is het mogelijk op basis hiervan te bekijken wat wel en wat niet goed gaat, wat veranderd kan worden of wat zo moet blijven. Zowel de ouders als de medewerkers kunnen dit beoordelen.

Pedagogische visie

Olleke Bolleke wil peuters een plek bieden waar ze op natuurlijke wijze de richting en ervaring vinden die ze nodig hebben voor een start op school en in hun verdere leven.

Olleke Bolleke is een plek voor peuters om te spelen. Peuters kunnen door te spelen zich verder ontwikkelen en leren. SKC de Link ziet de peutergroep als een educatieve basisvoorziening voor peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. SKC de Link vindt het van wezenlijk belang dat de peuters plezier beleven aan de peutergroep (de spelletjes en activiteiten). Dit betekent dat 'het spelen' c.q. 'spelend leren' voorop staat. Peuters leren door actief betrokken te zijn bij sociale-, taal-, creatieve-, motorische-, zintuigelijke- en cognitieve activiteiten. Door in groepsverband met deze activiteiten bezig te zijn worden peuters in hun ontwikkeling gestimuleerd.

Missie

Olleke Bolleke is een veilige, gezonde, professionele en gezellige peuteropvang. Peuters vanaf twee tot vier jaar ontwikkelen zich bij Olleke Bolleke op motorisch, sociaal, emotioneel, taalkundig en verstandelijk vlak. Voor ons is elke peuter uniek, met een eigen karakter en een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Om deze ontwikkeling te stimuleren, bieden wij een omgeving die plezierig, veilig, herkenbaar en uitdagend is. De leidsters zorgen voor een positieve begeleiding, rust en regels, staan stil bij de ontwikkeling van de peuters en leren de peuters respect te laten krijgen voor elkaar en hun omgeving. Wij wijzen de peuters de richting naar een menswaardige toekomst voor henzelf en voor de wereld waarin zij leven. Wij leren ze delen, recht doen aan elkaar, verdraagzaam te zijn naar elkaar, samen feest te vieren en verdriet te delen. De ouders vertrouwen hun peuters toe aan de zorg van onze leidsters. Wij streven naar een open en actief contact met de ouders

Doelstelling

Wij vinden dat een peuter zich op onze speelzaal allereerst geborgen, veilig en vertrouwd moet voelen. Daarbij krijgt de peuter structuur, voorspelbaarheid en duidelijke grenzen. We houden rekening met verschillen tussen peuters. Ieder peuter is uniek en mag zichzelf zijn.

Bij de peuteropvang ligt het accent op spelen. Peuters zijn in grote mate vrij om zelf te bepalen wat ze doen. Al spelenderwijs ontwikkelt een peuter zich op verschillende terreinen.

Visie op voorschoolse educatie

De voor-en vroegschoolse educatie heeft als doel onderwijsachterstanden bij jonge peuters te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden. Dit doen we door in samenwerking met partners en gemeente te werken aan welbevinden en betrokkenheid bij onze peuters.

De wijze waarop de ontwikkeling wordt gestimuleerd

Wij zorgen ervoor dat peuters in aanraking kunnen komen met de doelen op de gebieden van taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Wij werken met het VVE-programma Uk&Puk. Uk&Puk is een methode die de ontwikkeling van peuters spelenderwijs stimuleert door het aanbieden van gerichte activiteiten binnen de verschillende ontwikkelingsgebieden. Uk&Puk richt zich op mijlpalen in de ontwikkeling op de gebieden: taal en woordenschat, voorbereid rekenen, zintuigelijke waarneming, beweging, fijne en grove motoriek, wereldoriëntatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en muziek.

Werkwijze

Alle activiteiten van Uk&Puk zijn gericht op de speelse verweving van kennis en vaardigheden. Peuters leren door spelen, ervaren en doen. Er wordt gewerkt vanuit het eigen lichaam en vanuit de belevingswereld dicht bij de peuter. De zintuigen spelen bij jonge peuters een grote rol. Er is daarom veel aandacht voor proeven, ruiken, tasten, kijken enz. Uk&Puk is opgebouwd rond acht wereld-oriënterende thema's die de context vormen waarbinnen gewerkt wordt. De activiteiten worden afgestemd op het niveau van de individuele peuter. Een thema voor peuters wordt uitgewerkt in een serie activiteiten met een vaste opbouw:

- introductie;
- kernwoorden;
- verhaallijn;
- doorgaan op het thema;
- napraten/evaluatie.

De peuters zijn actief met taal bezig, in interactie met elkaar en met de pedagogisch medewerker.

Materialen

Via de handpop Puk worden de peuters betrokken bij de activiteiten. Puk stimuleert tevens de taalontwikkeling van de peuters, doordat peuters vaak gemakkelijker tegen de handpop praten dan tegen een volwassene. Bovendien stelt Puk allerlei nieuwsgierige vragen, waardoor de peuters geprikkeld worden om met het onderwerp van het thema aan de slag te gaan. Ook eigen emoties en ervaringen kunnen peuters herkennen in Puk. Bij elk thema hoort een themaverhaal: een prentenboek of een verhaal uit het themaboek. Het verhaal sluit aan bij de belevingswereld van jonge peuters. Ook het taalgebruik is helemaal afgestemd. Tevens is er voor elk thema een bijpassend liedje.

Speelleeromgeving

De speelleeromgeving wordt ingericht met stimulerende en gevarieerde materialen. Er staat een thematafel met materialen en voorwerpen die aansluiten bij het thema.

De wijze waarop de ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van peuters

De ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun peuter door eens per half jaar met elkaar in gesprek te gaan. Bij dit gesprek bespreken de mentor en de ouders de stand van zaken, evalueren de acties op de groep en thuis en maken nieuwe afspraken voor de komende periode. De afspraken worden genoteerd in een peuterdossier. We introduceren de thema's waarmee we werken aan de ouders. We geven ouders tips over dingen die ze thuis kunnen doen, bijvoorbeeld welke boekjes ze kunnen lezen of welke liedjes ze kunnen zingen. Ouders kunnen meedraaien op de groep om te kunnen ervaren hoe de ontwikkeling van peuters gestimuleerd kan worden (afhankelijk van ouderpopulatie).

Ouderprogramma Opstapje

Wij werken met het ouderprogramma "Opstapje". Het ouderprogramma Opstapje is bedoeld voor alle ouders van peuters die bij Olleke Bolleke worden opgevangen. Het maakt niet uit of peuters wel of geen VVE-indicatie hebben.

De doelstelling van het programma Opstapje is peuters met laagopgeleide ouders een betere aansluiting op de basisschool te bieden. De doelen van Opstapje kunnen worden onderverdeeld in leerdoelen voor de ouder (meestal de moeder) en voor de peuter.

Een belangrijk doel is bevorderen van de interactie tussen ouder en peuter. Ook leert de ouder dagelijkse situaties in de eigen omgeving te gebruiken om de interactie met haar peuter te bevorderen. Daarnaast geeft Opstapje ouders informatie over de ontwikkeling van peuters en mogelijkheden om die ontwikkeling bij hun peuter te stimuleren.

Volgen van de ontwikkeling

Wij vinden het belangrijk om de ontwikkeling van peuters goed te volgen zodat pedagogisch medewerkers hun houding en aanbod af kunnen stemmen op wat peuters nodig hebben.

We volgen de ontwikkeling van een peuter vanuit de peuter volgsysteem KIJK! Dit is een volgsysteem waarmee de brede ontwikkeling van een peuter overzichtelijk in beeld wordt gebracht. Dit maakt het mogelijk het activiteiten aanbod af te stemmen op de groep en de behoefte van de individuele peuters. Bij de dagelijkse observaties ligt de focus op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Er is onderscheid in sociaal emotionele ontwikkeling, taal- en rekenontwikkeling en motorische ontwikkeling. KIJK! werkt met ontwikkelingslijnen waarin al deze ontwikkelingsgebieden nog verder zijn opgedeeld. Bij de peutergroep zijn dit 12 ontwikkelingslijnen.

De observaties worden geregistreerd in KIJK! en daarna met ouders besproken. Ook wordt deze registratie gebruikt voor de overdracht van de peutergroep naar de basisschool en eventueel de buitenschoolse opvang.

Overgang peuteropvang naar buitenschoolse opvang

Wanneer de peuter 4 jaar wordt, en naar school mag, gaat het soms naar de buitenschoolse opvang. Er vindt een overdracht plaats tussen de pedagogische medewerkers van beide groepen. Hierbij worden peutergegevens uitgewisseld en bijzonderheden gemeld.

Doorgaande lijn naar de basisschool

De ontwikkeling van peuters hoort een doorgaande lijn te zijn. Jonge peuters moeten zich breed en in eigen tempo kunnen ontwikkelen. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat hun ouders en pedagogisch medewerkers hen de vaardigheden en kennis leren die ze nodig hebben bij het volgende stapje in hun ontwikkeling. Daarom behoort de voorbereiding op de basisschool ook tot de doelen van de peuteropvang. Overleg tussen de pedagogisch medewerkers van de peuteropvang en de leerkrachten van de basisschool is erg belangrijk. Wanneer peuters naar school gaan is er altijd een overdracht naar de school. Bij zorgen over de peuter is er altijd een warme overdracht naar school waarbij de ouders ook aanwezig zijn.

We werken met een overdrachtsformulier om de doorgaande lijn tussen peuteropvang en de basisschool invulling te geven. Indien gewenst of nodig zorgen we ervoor dat we een overdracht plannen waarbij de mentor, de leerkracht en de ouder aanwezig zijn.

Groepsruimte

De groepsruimte is zodanig ingericht dat de peuters op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. De indeling van de groepsruimte biedt peuters de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn verschillende hoeken gecreëerd zodat peuters in kleine groepjes of alleen kunnen spelen, maar ook kunnen kiezen in wat voor hoekje zij willen spelen. Zij kunnen kiezen om een rustig spel te doen in bijvoorbeeld de poppenhoek en bouwhoek of even rustig zitten in de leeshoek. We streven ernaar de ruimte flexibel en uitdagend in te delen waarbij het uitgangspunt is om de zelfstandigheid van de peuter te stimuleren. Ook mogen de peuters voor activiteiten gebruik maken van het beweeglokaal in de school. Het beweeglokaal is voorzien van een gymvloer. Er zijn gymtoestellen aanwezig in de opbergruimte en ook attributen zoals ballen, hoepels, pionnen, en dergelijke. Het is een ideale ruimte om beweegspelletjes of bijvoorbeeld een circuitje te doen met de peuters. In het beweeglokaal wordt altijd onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers gespeeld.

Buitenruimte

Wij vinden het belangrijk dat peuters vaak buiten spelen. Wanneer het weer het toelaat, gaan de peuters naar buiten waar zij uitgedaagd worden door verschillende materialen en mogelijkheden. De peuters beschikken over een klimtoestel met glijbaan, een zandbak en een schommel. Ook is er volop rollend materiaal aanwezig in de vorm van autootjes, tractortjes en driewielertjes. Peuters worden uitgedaagd hun motorische vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast kunnen de peuters ontdekken door te doen en te ervaren. Zij komen in contact met de natuur, zoals zand en bladeren.

Soort opvang

Op peutergroep Olleke Bolleke bieden wij een 3,5 uren peuteraanbod met VVE aan. De peutergroep is voor peuters van 2 tot 4 jaar. Peuters mogen tweemaal in de week, gedurende schoolweken, 3,5 uur naar de peutergroep komen. Peuters met een VVE-indicatie komen driemaal in de week naar de peutergroep.

Groeps grootte

Op peutergroep Olleke Bolleke komen maximaal 16 peuters tegelijk in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, op maandagochtend, dinsdagochtend, en donderdagochtend. We werken met een vast rooster met vaste gezichten.

Samenwerking tussen groepen en activiteiten buiten de stamgroep

Soms worden activiteiten georganiseerd waar peuters van de peutergroep of de basisschool gezamenlijk aan mee kunnen doen. Dit is niet op vaste tijden of dagen maar komt wel eens voor binnen een bepaald thema. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat bij gezamenlijke activiteiten de groeps grootte niet groter is dan 16 peuters. De PM-er zorgt voor toezicht op de peuters bij activiteiten buiten de eigen groepsruimte.

Spelen en activiteiten

In de groepsruimte krijgen peuters afwisselend specifieke activiteiten en de mogelijkheid van vrij spelen aangeboden. Beiden zijn belangrijk voor de sociale ontwikkeling van peuters. Bij vrij spelen leren peuters rekening houden met elkaar en voor zichzelf op te komen. Ook krijgen ze vertrouwen in hun eigen kunnen. Door gezamenlijke activiteiten ontdekken peuters hoe leuk het is om iets met elkaar te doen. Daarnaast worden peuters gestimuleerd om nieuwe dingen te ontdekken en te leren. Peuters leren ook gezamenlijk het speelgoed op te ruimen. De activiteiten op de peutergroep bestaan onder andere uit samen zingen en bewegen, creatieve activiteiten, (kring)spelletjes op peuterniveau, etc. Door het jaar heen worden de activiteiten gekoppeld aan verschillende thema's zoals herfst, sinterklaas, kerst, carnaval, Pasen, voorjaar, en vakantie. Ook wordt er zeer regelmatig voorgelezen in de kring. Voorlezen stimuleert de taalontwikkeling en de fantasie van peuters. Het streven is om meer gezamenlijke thema's met de onderbouw af te stemmen, passend binnen de programma's die gehanteerd worden. Naast de binnen activiteiten, is buitenspelen een onmisbaar onderdeel tijdens de speelochtend. Op de peuteropvang hebben peuters meestal meer ruimte en andere speelmogelijkheden dan thuis. Bovendien stimuleert de peuters om te bewegen. De grove motoriek wordt verder ontwikkeld. Peuters leren met vallen en opstaan, en hun nieuwsgierigheid ontwikkelt zich steeds verder. Peuters wordt geleerd de natuur te respecteren en tegelijkertijd ook de leuke dingen van de natuur te zien. Dit kan variëren van het spelen met kastanjes tot het vangen van spinnetjes. De natuur wordt de peutergroep binnengehaald door bijvoorbeeld het planten van zaden en bollen tijdens bepaalde themaweken.

(Spel) activiteiten waarbij peuters de groepsruimte verlaten

Bij (spel)activiteiten waarbij peuters de groepsruimte verlaten, is dit altijd onder begeleiding van volwassenen. Indien er bij het verlaten van de groepsruimte een zekere afstand overbrugd dient te worden, wordt er altijd een wandelkoord gebruikt dat de peuters vast moeten houden.

Pedagogisch medewerkers

Op de peutergroep staan altijd twee gediplomeerde medewerkers als de groep groter is dan 8 peuters. Onze medewerkers hebben een diploma op minimaal niveau mbo 3 niveau. Daarnaast zijn de medewerkers van Olleke Bolleke geschoold in het VVE-programma Uk & Puk en het Volgstelsel KIIK.

De pedagogisch medewerker heeft een centrale rol in de groep; zij geeft de groep leiding in woord en gedrag. De relatie tussen de peuter en de medewerker is belangrijk voor het welbevinden en de ontwikkeling van de peuter. Door een betrokken houding en door open te staan voor de peuter ontstaat een gevoel van veiligheid. De medewerker speelt in op de behoefte van de peuter waardoor de peuter zelfvertrouwen krijgt. Dit bevordert het geloof en het plezier in het eigen kunnen, en maakt dat peuters actief op verkenning durven te gaan. De medewerker brengt structuur aan in de dag en maakt keuzes in het dagprogramma. Met de activiteiten die een pedagogisch medewerker

aanbiedt probeert zij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van de peuter. Zij luistert actief, is waarneemster en stimuleert peuters samen dingen te doen en te beleven. Bij interacties tussen peuters zal zij begeleidend bezig zijn door soms terughoudend te zijn en soms in te grijpen. De medewerker biedt de peuters de gelegenheid om onderlinge contacten te hebben zonder dat zij daarbij nodig is. De medewerker is zowel verzorgend als opvoedend bezig, waarbij het verzorgen tevens een pedagogische meerwaarde heeft. De medewerker brengt ook cultuuraspecten, normen en waarden over op de peuter. Peuters raken vertrouwd met gewoontes en leren regels en grenzen die duidelijk maken hoe we omgaan met elkaar en de omgeving. Dit wordt bijvoorbeeld vertaald in het leren dat respect voor elkaar belangrijk is en dat je elkaar geen pijn doet. Ook respect voor de omgeving en de materialen maken hier deel van uit. De medewerker heeft een voorbeeldfunctie naar de peuters toe. De medewerker maakt deel uit van een team. Tijdens teamvergaderingen is de rol van de medewerker, het eigen handelen en de afstemming met collega's veelvuldig onderwerp van gesprek. De medewerker speelt een belangrijke rol in het contact met ouders. Wederzijdse uitwisseling van informatie, afstemming, respect en begrip zijn hierbij de uitgangspunten.

Leidinggevende

De leidinggevende houdt zich bezig met de overige werkzaamheden. Te denken valt aan contacten met gemeente, GGD, brandweer of het verzorgen van de administratie. Maar ook aan werkzaamheden die betrekking hebben op onderhoud, marketing, personeel en organisatie.

Stagiaires

Wij bieden mensen in opleiding de mogelijkheid van een stage- of leerplaats. In het algemeen zijn dit stagiaires van een Mbo-opleiding.

De positie van stagiaires in de organisatie

Onze organisatie wil stagiaires zoveel mogelijk een volwaardige en gelijkwaardige plaats geven in de organisatie. Uitgangspunt is de lerende situatie van de stagiaire. Van stagiaires wordt verwacht dat ze deelnemen aan de meest voorkomende activiteiten binnen de groep en ook kennismaken met activiteiten buiten de groep (bijvoorbeeld teamvergadering). De stagiaires staan boventallig op de groep; ze dragen geen eindverantwoordelijkheid voor de groep. De school blijft eindverantwoordelijk voor de stagiaire. De verhouding tussen stage-instelling en de stagiaire wordt vastgelegd in een praktijkovereenkomst. Ten aanzien van de inhoud gelden voorwaarden vanuit de opleiding.

De werkzaamheden/ taken/ verantwoordelijkheden van de stagiaire

De inhoud van de stage wordt grotendeels bepaald door de eisen die vanuit school gesteld worden aan de stagiaire. Deze zijn opgenomen in een stagewerkboek. Uitgangspunt vanuit de instelling: een stagiaire draagt nooit eindverantwoordelijkheid voor de groep. De stagiaire die werkt met peuters op de groep is in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag (VOG). Een stagiaire werkt in principe de gehele periode in dezelfde groep(en). Welke groep(en) dit is (zijn) wordt bepaald door de pedagogisch medewerker in samenspraak met de praktijkopleider. Meedraaien in andere groepen behoort tot de mogelijkheden als dit een functie heeft in de zin van opdoen van andere ideeën, opdoen van ervaring met andere leeftijdsgroep of tijdelijk ondersteunen van een team op drukke tijdstippen.

Groep

De stagiaire is een toegevoegde kracht en heeft daardoor de ruimte om eigen initiatieven te ontplooiën en activiteiten te ondernemen waar de vaste groepsleiding niet altijd tijd voor heeft. Een en ander moet wel in overleg gebeuren. Het uitgangspunt is dat een stagiaire alle taken uit mag

voeren, die ook de vaste groepsleiding in het takenpakket heeft. Het is echter afhankelijk van de mate van inzicht en niveau van werken, wat een stagiaire allemaal tot haar takenpakket kan rekenen. De stagiaire wordt geacht om eerst eens goed te kijken en te vragen. Daarna kunnen steeds meer taken aan haar takenpakket worden toegevoegd. Dit toevoegen van taken kan zowel op initiatief van de stagiaire als de teamleden gebeuren. Onder deze taken vallen ook de verschillende vormen van overdracht en overleg. De stagiaire wordt geacht het beroepsgeheim in acht te nemen en dus zorgvuldig met informatie om te gaan. De stagiaire heeft recht op verlof overeenkomstig het aantal dagen dat er schoolvakantie is in de stageperiode. Verlof hoeft niet in de schoolvakanties opgenomen te worden. Het kan zelfs zo zijn dat er tijdens de schoolvakanties activiteiten plaatsvinden waar de deelname van de stagiaire noodzakelijk of wenselijk is. Verlof wordt in overleg met de stagebegeleider opgenomen.

Eisen aan de stagiaire

De stagiaire houdt zich aan de afspraken, vastgelegd in de stageovereenkomst en de overige afspraken die mondeling en/of schriftelijk worden gemaakt. De stagiaire is zelfverantwoordelijk voor het uitvoeren van alle opdrachten vanuit de opleiding en werken aan de geformuleerde leerdoelen. Hierbij is de stagebegeleider ondersteunend en beoordeelt het uitgevoerde. De stagiaire is zelfverantwoordelijk voor het tempo van uitvoeren van de stageopdrachten en het maken van het verslag. Voordat verslagen worden ingeleverd bij de opleiding wordt de stagiaire geacht ze in ieder geval te hebben besproken met de stagebegeleider. De stagebegeleider moet ruim de tijd hebben om het verslag te kunnen lezen. In een verslag mogen nooit volledige namen van personen genoemd worden. De stagiaire ziet er verzorgd uit, d.w.z. schone, hele kleding geschikt om in te werken met peuters. De stagiaire is gemotiveerd en heeft goede omgangsmanieren.

Pedagogisch coach

We werken met een pedagogisch coach. Dit is een pedagogisch medewerker met een uitbreiding van uren en takenpakket. Naast haar werk met de kinderen op hun eigen groep coachen zij op de andere groepen de collega's in hun pedagogisch handelen. Door samen te observeren en te reflecteren op de dagelijkse praktijk van de interactie met kinderen krijgt elke medewerkster de kans om zich te ontwikkelen op haar eigen unieke wijze.

Elke peuter een mentor

Bij Peuteropvang Olleke Bolleke heeft elk peuter een mentor. Deze mentor werkt op de groep waar de peuter is geplaatst en volgt de ontwikkeling en het welbevinden van haar mentorpeuters. Ook is zij het eerste aanspreekpunt voor de ouders van dit mentorpeuter. Ouders van reeds geplaatste peuters hebben in december 2017 een brief ontvangen waarin werd vermeld wie de mentor van zijn/haar peuter zal zijn. Nieuwe ouders worden tijdens het intakegesprek op de hoogte gesteld wie de mentor van zijn/haar peuter zal zijn.

Gedurende de plaatsing observeert de mentor uw peuter en voert zij met u de 10- minuten gesprekken (n.a.v. de observaties) en is aanwezig bij extra gesprekken, mocht dat nodig zijn. Tevens houdt zij de peutermap bij en zorgt ervoor dat deze actueel blijft.

Bij de indeling van de mentorpeuters kijken wij naar het aantal dagen dat uw peuter komt en welke pedagogisch medewerker daar het beste bij aansluit qua werkdagen. Ruilt uw peuter van vaste opvangdagen, dan bekijken wij ook of het mentorschap moet worden overgedragen.

Bij (langdurige) afwezigheid van de mentor worden haar mentorpeuters tijdelijk overgedragen aan één van de andere pedagogisch medewerkers.

Met het mentorsysteem bereiken we dat de communicatie nog effectiever verloopt. Een ander voordeel van het mentorsysteem is meer betrokkenheid met elkaar. Samen denken, doen en beslissen, waarbij een positief en gelijkwaardig contact tussen de ouder en de pedagogisch medewerkers de kwaliteit van opvang optimaal maakt.

Corrigeren en belonen

Voor peuters is het belangrijk om te weten waar de grenzen liggen. Het leren van wat goed en fout is hoort bij het opgroeien en ontwikkelt het geweten. Dit kan wel eens tot conflicten leiden. Conflicten horen bij het dagelijks leven. Peuters leren hiervan dat een ander er voor je kan zijn, maar ook dat een ander soms iets anders wil dan jij. Bij conflicten tussen peuters onderling zal de medewerker zich in eerste instantie terughoudend opstellen, vaak lossen peuters hun conflict zelf op. Voorwaarde is dat peuters elkaar geen pijn doen en er geen onveilige situaties ontstaan. Als dit nodig is zal de medewerker sturend en corrigerend optreden. Een minder weerbaar peuter zal aangemoedigd worden om voor zichzelf op te komen, terwijl een ander peuter juist afgeremd moet worden.

Ivo is met de poppenwagen door de groep aan het rijden. Marieke is ergens anders aan het spelen en ziet ineens Ivo voorbij komen.' He, dat is leuk,' denkt ze. 'Die wagen wil ik ook wel'. Marieke loopt naar Ivo en duwt hem opzij. De medewerkers kijken hoe Ivo hierop reageert. Ivo kijkt Marieke even vreemd aan, maar na enkele seconden loopt hij op haar af en duwt haar terug. Ivo pakt weer de poppenwagen en loopt verder.

Corrigeren kan door de peuter af te leiden, of door het aan te spreken en uit te leggen waarom iets niet mag. De medewerker waarschuwt een peuter een beperkt aantal keren. Wanneer een peuter ongewenst gedrag vertoont en na te zijn gewaarschuwd hier ongevoelig voor blijft, kan de medewerker de peuter een korte tijd uit de situatie halen. Door de peuter even apart te zetten aan tafel of op een stoeltje kan de peuter weer tot zichzelf komen. De medewerker zal bij overtreden van regels nooit de peuter afkeuren, alleen het gedrag.

Een peuter slaat een ander peuter.

Medewerker: "Ik vind het niet aardig dat je slaat, dat doet pijn". Een medewerker zegt niet: "Jij bent stout of gemeen".

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Peuteropvang Olleke Bolleke hanteert de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Onze pedagogisch medewerkers kennen deze meldcode en werken dienovereenkomstig. We vinden het belangrijk alert te zijn op signalen en om daar integer en professioneel mee om te gaan. Onderzoek wijst uit dat het werken met een meldcode aanzienlijk bijdraagt aan vroegtijdige signalering, zodat de goede stappen gezet kunnen worden in het belang van de peuter.

De Meldcode geeft via routes aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast bevat de Meldcode ook een route hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht en hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel overschrijdend gedrag tussen peuters onderling. Elke stap wordt in de meldcode uitgebreid toegelicht.

Het vierogenprincipe

Binnen onze peuteropvang willen we voor een grootst mogelijke veiligheid van de peuters zorgdragen. Om een slechte pedagogische aanpak, misbruik of mishandeling te voorkomen, hanteren wij de volgende maatregelen:

- We streven ernaar om 2 pedagogisch medewerkers in de groep te hebben, maar als er niet genoeg peuters zijn dan kunnen we van dit streven afwijken. Wettelijk mag je bij halve groepen alleen op de groep.
- Bij ziekte of vakantie wordt een andere pedagogisch medewerker (vaste invalkracht) ingezet.
- In vakantietijden en onderbezette dagen, als er veel minder peuters op de groep zijn, kan er één pedagogisch medewerker op een groep staan. In dit geval kan ervoor gekozen worden twee groepen samen te voegen. Als dit voor de emotionele veiligheid en de rust beter is, zal de medewerker de groep alleen draaien die dag.
- De meeste dagen is er een stagiaire aanwezig is, ziekte daargelaten.
- Pedagogisch medewerkers gaan altijd met z'n tweeën (of meer) op stap met de peuters.
- Door bovenstaande maatregelen heeft de pedagogisch medewerker zeer zeker niet de kans, zich alleen af te zonderen met een of meerdere peuters.

Transparantie van het gebouw

- De groepen zijn transparant opgezet. De groepen hebben ramen en deuren met glas erin.
- De verschoonruimte is op de groep aanwezig.

Personeel

Naast deze praktische oplossingen om meekijken en meeluisteren mogelijk te maken vinden wij vooral ook 'de gedachten achter' het principe van belang. We willen werken aan een professioneel en open werkklimaat. Het is belangrijk om met elkaar te overleggen, elkaar te coachen en feedback te geven. Zo vervalt je minder snel in je eigen patroon. Regels kunnen helpen, maar het gedrag eromheen telt minstens zo zwaar. Eerlijkheid tussen medewerkers en ouders is belangrijk. Jaarlijks wordt er bij Olleke Bolleke dan ook veel aandacht geschonken aan een beroepshouding en aan de beroepscode. In verschillende overlegvormen; zoals teamoverleg of functioneringsgesprekken komt dit ter sprake. Het gaat daarbij om 'open' samen te werken met collega's. Spreek je collega's aan op ongewenst gedrag. Meld het direct bij je collega of bij directie wanneer je denkt dat er iets niet klopt.

Wij hanteren een strenge werving- en selectieprocedure, waarin wij zowel meerdere referenties opvragen als ook goed naar ons onderbuikgevoel luisteren. Ook worden de sollicitanten door meerdere medewerkers (zowel leidinggevende als pedagogisch medewerkers) gesproken en draaien zij kort onder begeleiding op de groep mee.

Van al onze pedagogisch medewerkers, de invalkrachten, de leidinggevende en de stagiaires hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) in ons bezit. Deze wordt jaarlijks gecontroleerd door de GGD.

Het vierogenprincipe is opgenomen in ons handboek. Hierdoor wordt het vierogenprincipe jaarlijks geëvalueerd en onder de aandacht gebracht.

De nieuwe Meldcode is uitgebreid besproken met het team en is vervolgens in gebruik genomen.

Achterwachting

Als er slechts één leidster aanwezig is in de peuteropvang en de BKR niet overschreden wordt dan is de achterwachting van toepassing. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwachting beschikbaar is die binnen 15 minuten in de peuteropvang aanwezig kan zijn. Er is op de peuteropvang helder wie deze persoon is en waar deze persoon te bereiken is. De achterwachting dient tijdens de openingstijden van de peuteropvang bereikbaar te zijn. We geven er de voorkeur aan de functie van achterwachting te laten vervullen door een volwassene die lichamelijk aanwezig is in het pand. De peuteropvang is gehuisvest in een basisschool samen met de peuteropvang. Er zijn hierover afspraken gemaakt met het personeel van de basisschool of de peuteropvang.

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en geen andere volwassene op de locatie is, hanteren we een zogenaamde achterwachting.

Deze regeling houdt in dat:

- De pedagogisch medewerker/peuterratio niet wordt overschreden.
- In geval van calamiteiten de leidinggevende of andere volwassene werkzaam bij de Regenboog telefonisch bereikbaar is en binnen ambulance aanrijtijden (15 minuten) in de peutercentrum aanwezig is.

Rituelen

Rituelen zijn vaste gewoontes die een bepaalde activiteit aankondigen of afsluiten. Ze versterken de dagstructuur en geven de peuters duidelijkheid.

Zo wordt bijvoorbeeld eerst opgeruimd, aan tafel een liedje gezongen en wordt er daarna gegeten en gedronken.

Tim heeft de hele tijd gespeeld. De medewerker zegt dat alle peuters zo fruit gaan eten en limonade gaan drinken. Maar eerst gaan ze allemaal helpen opruimen. Tim gaat helpen opruimen want hij weet dat het leuk wordt. Ze gaan dan aan tafel samen liedjes zingen of een boekje lezen en daarna fruit eten en limonade drinken. Hij weet het allemaal, want elke dag is het zo.

Eten en drinken

Peuters eten hun tussendoortjes op onze peuteropvang over het algemeen gezamenlijk. We verstrekken fruit en crackers. Als peuters een voedingsallergie of -intolerantie hebben, een dieet volgen of om andere redenen bepaalde voedingsmiddelen niet mogen hebben, geven ouders dit aan de medewerkers tijdens het intakegesprek door. Het is van belang dat dit in de peutergegevens van de peuter wordt opgenomen zodat te allen tijde bekend is wat de peuter wel of niet mag eten.

Naast eten en drinken is het belangrijk om tijdens het tussendoortje contact met elkaar te hebben: te praten en te luisteren, vooraf te zingen en te genieten van een gezellige sfeer.

Smakelijk eten, smakelijk drinken, hap hap hap, slok slok slok, dat zal lekker smaken, dat zal lekker smaken, eet maar op, drink maar op, smakelijk eten allemaal!

'n Liedje voor het eten is een vast ritueel. De peuters weten dan: na het liedje mogen we fruit en een cracker eten. 'Wie wil er nog wat? Nee, even wachten. Als iedereen dan aan het eten is, is het ook tijd om met elkaar te praten: 'Wat was het leuk buiten op de wipwap vanmorgen. Wat hebben we nog meer gedaan?'

Verschonen en zindelijk worden

Uit hygiënisch en praktisch oogpunt gebruiken we papieren luiers. Ieder peuter ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Dat geldt ook voor het zindelijk worden. Als de peuter eraan toe is stimuleren medewerkers de peuter om op het potje te gaan of het toilet te bezoeken. Andere peuters zijn hierbij een voorbeeld. De medewerker is alert op de reactie van de peuter en stelt de peuter regelmatig voor om op het potje te gaan of naar het toilet te gaan. De peuter wordt geprezen en beloond bij elke stap die het zet op de weg naar zindelijkheid. Een peuter mag zonder luier naar de speelzaal komen als het thuis tenminste een week “droog” is geweest.

Jaap vindt het potje erg interessant. Als zijn vriendje uit de groep naar het toilet gaat, wil hij mee: hij wil ook op het potje! De medewerkers bespreken met Jaap's ouders of zij willen dat Jaap wat meer vertrouwd wordt gemaakt met het gebruik van het potje en het toilet. 'Graag', antwoorden Jaap's ouders, 'dan gaan we er thuis ook mee aan de slag, we zetten alvast een potje naast het toilet!'

Opvallend gedrag bij peuters

Ieder peuter vertoont wel eens gedrag dat afwijkt van het gemiddelde patroon: gedrag dat in strijd is met de verwachting van ouders of medewerkers, of met de gangbare regels die gesteld worden. Soms kan het zijn dat dit gedrag te vaak voorkomt of te lang aanhoudt en dat de gevolgen voor de peuter of de groep groter worden. In dat geval is er sprake van opvallend of probleemgedrag. In voorkomende situaties zal de medewerker het gedrag met haar directe collega's bespreken. Soms gaat het om moeilijke situaties waarbij medewerkers en de pedagogisch coach in overleg met de ouders afspreken hoe om te gaan met het gesignaleerde gedrag. Goede communicatie is dan van essentieel belang. Soms wordt duidelijk dat een peuter specifieke aandacht nodig heeft die onze peuteropvang niet kan bieden. In dat geval zal de pedagogisch medewerker de ouders aanraden advies te vragen bij een hulpverlenende instantie. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat de peuter lijdt onder de groep en de groep lijdt onder het individuele peuter. Dan zal samen gezocht moeten worden naar een passende oplossing die vooral voor de peuter en de groep het beste zijn.

Peuters met een beperking

Peuters met een lichamelijke of verstandelijke beperking kunnen onze peuteropvang bezoeken als de omstandigheden op onze peuteropvang dit toelaten. De leidinggevende zal in voorkomend geval in een gesprek met de ouders zich een beeld vormen van de aard en de omvang van de aandoening, de eisen die dit aan de zorg van de peuter stelt en wat het betekent voor de medewerkers en de andere peuters. Bij plaatsing van de peuter worden afspraken gemaakt met de ouders en deze worden regelmatig geëvalueerd in het belang van alle betrokkenen.

Observeren, signaleren en doorverwijzen

Een belangrijk onderdeel van het werken op onze peuteropvang is het kijken naar peuters. De pedagogisch medewerkers doen dat continue en heel gericht. Al pratend, spelend en werkend met de peuters verzamelen zij informatie over en inzicht in de ontwikkeling van ieder peuter. We onderscheiden in het proces van observeren, signaleren en doorverwijzen vier stappen. Iedere stap wordt hieronder uitgebreid beschreven.

Stap 1: Observatie en toetsing

De pedagogisch medewerkers observeren structureel ieder peuter. De informatie die daaruit voortkomt delen zij in eerste instantie met hun collega-pedagogisch medewerker en maken er zo

nodig een aantekening van in de individuele peutermap. Voor ieder peuter is er een individuele map waarin na iedere observatie beschreven wordt hoe deze is verlopen. In deze map kunnen ook andere aantekeningen gemaakt worden.

Vanuit de Uk & Puk methode worden de peuters twee keer per jaar geobserveerd middels de "Kijk!" observatielijsten. Deze lijsten richten zich op het sociaal-emotioneel gedrag, de motoriek en het speel-werkgedrag van een peuter.

Ouders worden dagelijks geïnformeerd over hun peuter; hoe heeft het gespeeld en gegeten en gedronken. In deze contacten worden de eerste kleine zorgen of opvallendheden gemeld.

Uiteraard kunnen ook ouders aangeven dat zij een gesprek over hun peuter willen als zij zorgen hebben. De pedagogisch medewerkers zullen dit initiatief altijd positief tegemoet treden

Stap 2: Lichte zorg

Zien de pedagogisch medewerkers een ontwikkeling van een peuter of gedrag anders dan normaal gesproken mag worden verwacht, dan spreken we van lichte zorg. De pedagogisch medewerkers gaan in gesprek met de ouders. Daarnaast kunnen ze de zorg delen met het consultatiebureau en hun verzoeken op specifieke zaken als gehoor, motoriek en dergelijke te letten bij een volgend consult van ouder en peuter. En zij kunnen zelfstandig een medewerker van het JT (Jeugd Team) inschakelen. Voor het gesprek met de ouders wordt een aparte afspraak gemaakt zodat de zorgen op een rustige manier met de ouders gedeeld kunnen worden. Dit gesprek voert de pedagogisch medewerker zelfstandig. De kennis over de ontwikkeling van de peuter zal pas worden overgedragen als ouders daar toestemming voor geven.

Peuteropvang Olleke Bolleke maakt als partner deel uit van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Rhenen. Hierdoor zijn medewerkers betrokken bij de front office en zijn er korte lijnen met andere professionele organisaties in Rhenen. Daarnaast is er de functie van pedagogisch coach gecreëerd. Deze medewerkster is een ervaren pedagogisch medewerker. Zij neemt ook deel aan de front office van het CJG. Door deze combinatie van taken is zij goed en snel inzetbaar zodra er zorgen zijn omtrent een peuter. Alle pedagogisch medewerkers kunnen bij haar terecht met hun zorgen en signalen. Zij heeft tijd om de peuters tijdens het spelen in onze peuteropvang te observeren. Daarnaast kijkt ze samen met de pedagogisch medewerkers en ouders naar de mogelijkheden om een peuter zich optimaal te laten ontwikkelen. Op deze wijze wordt er gericht aandacht besteed aan peuters met zorg. En is het mogelijk om zowel thuis als op onze peuteropvang eenzelfde lijn naar de peuter uit te zetten.

Stap 3: Blijvende zorg

Wordt er geen verandering gezien in de ontwikkeling of gedrag van een peuter ondanks stap 2 dan spreken we van blijvende zorg. Op dat moment vindt er een observatie van de peuter door de pedagogisch coach plaats. De ouders worden hiervan op de hoogte gebracht. Na de observatie wordt er een plan van aanpak gemaakt en besproken met de ouders. Een onderdeel van het plan van aanpak kan zijn dat de peuter en/of gezin wordt ingebracht in het casuoverleg van het CJG. Tevens kan er in sommige gevallen een melding in de Verwijsindex Individuele Registratie (VIR) gedaan met medeweten van ouders.

Stap 4: Warme overdracht

Dit is de laatste stap als de zorgen echt blijven bestaan en er geconcludeerd wordt dat er intensievere hulp nodig is of een Veilig Thuis melding. Gedacht kan worden aan de inzet van het Algemeen Maatschappelijk Werk, de schuldhulpverlening of Bureau Jeugdzorg. Naar al deze en andere instanties wordt met grote zorg en integriteit voor de peuter en gezin gewerkt. In een persoonlijk contact wordt aangegeven waar de zorgen uit bestaan, wat er is gedaan en waar knelpunten zitten.

Daarnaast kan het zijn dat een peuter beter op zijn plaats is in het speciaal onderwijs. Het consultatiebureau neemt hiervoor vaak het initiatief. De pedagogisch coach heeft dan als taak om de ouders in dit proces te ondersteunen en te begeleiden bij het maken van keuzes, het leggen van contacten en het maken van verbindingen.

Ondersteuning pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van het certificaat Uk & Puk waarmee gewerkt wordt. Daarnaast volgen zij regelmatig scholingen die te maken hebben met het leren herkennen en signaleren van zorgen en gedragingen van peuters. Zoals de training signalering bij kindermishandeling.

De pedagogisch medewerkers worden in eerste instantie ondersteund door de eerdergenoemde pedagogisch coach.

Tijdens de groepsoverleggen is er altijd aandacht voor de omgang met en ontwikkelingen van peuters en de specifieke problemen die pedagogisch medewerkers daarin ervaren.

Eens per zes weken is er groepsoverleg met peuter bespreking. Hierbij worden peuters besproken waarvoor afstemming in de groep of aanpak nodig is of waar zorg over is. Tevens worden in deze besprekingen de aandachtspunten voor de observaties bepaald en eventueel het handlingsplan aangepast.

Activiteiten

Spelen hoort bij peuters en is van groot belang voor de ontwikkeling van de peuter. De medewerker bevordert het onderlinge contact tussen de peuters zodat bij het ouder worden peuters niet alleen naast elkaar, maar ook met elkaar spelen. Het belangrijkste is het plezier hebben in het spel. Het vrije spel staat binnen onze peuteropvang centraal. De peuter kan zelf kiezen wat het wil doen en de omgeving biedt hierbij voldoende mogelijkheden. Wanneer een peuter moeilijk tot een keuze kan komen zal de medewerker de peuter stimuleren door het iets aan te bieden. Peuters zijn niet verplicht om deel te nemen aan vrije of geplande activiteiten, maar worden daartoe wel uitgenodigd en gestimuleerd. Bij alle activiteiten staat het ervaren centraal, en is het eindproduct ondergeschikt. Voor alle ontwikkelingsgebieden is er voldoende materiaal op onze peuteropvang aanwezig. Creatief spel kan met allerlei materialen als potloden, verf en papier. Maar ook bijvoorbeeld verkleedkleden of brooddeeg horen bij creatief spel. Ook hier is plezier hebben aan de activiteit het belangrijkste en is het eindresultaat van minder belang. Het stimuleert de fantasie van peuters en is een manier om emoties te uiten. Fantasiespel en nabootsen gebeurt door bijvoorbeeld met de poppen, het fornuisje of de garage te spelen. De verstandelijke ontwikkeling wordt gestimuleerd met onder andere puzzels, terwijl met de blokken en bouwstenen het constructieve spel wordt geoefend.

Buiten spelen

De buitenruimte is een verlengstuk van onze peuteropvang. Als het even kan wordt er buiten gespeeld. Buitenspelen is fijn omdat er minder beperkingen zijn dan binnen en andere materialen gebruikt kunnen worden. Leren klimmen, klauteren, vallen en weer opstaan en met elkaar leren omgaan is goed voor de motorische, cognitieve en sociale ontwikkeling. Onze peuteropvang heeft een grote buitenspeelplaats met allerlei mogelijkheden tot spel.

De zandbak, glijbaan, klimrekken en speeltoestellen dagen uit om dingen te ontdekken en energie kwijt te kunnen. Er is voldoende rollend en rijdend materiaal voor peuters van alle leeftijden om zich uit te leven. Buiten komen de peuters in contact met alles wat hoort bij het wisselen van de seizoenen: zon, warmte, regen, wind, kou en sneeuw. Ook komen zij in aanraking met de natuur: met bomen en struiken, planten en insecten. In de zomer kunnen peuters met zand of water spelen en wordt er soms een zwembadje neergezet. Wanneer de peuter/medewerker ratio dit toelaat kan er soms buiten onze peuteropvang een stukje gewandeld worden. De peuters spelen altijd buiten onder begeleiding van een medewerker.

Muziek en taalactiviteiten

Olleke Bolleke beschikt over muziekinstrumentjes die regelmatig worden gebruikt bij het vieren van feestjes en bij het zingen van liedjes. Zingen gaat vaak gepaard met bewegingen en gebaren. Ook wordt er gebruik gemaakt van cd's. Zingen, muziek maken en (voor)lezen bevorderen de onderlinge verbondenheid tussen peuters en versterken het vertrouwen tussen peuters en medewerker. Taal speelt de hele dag door een grote rol: van kleine zinnestjes tot de waaromvraag bij peuters. De medewerker benoemt haar eigen handelen en ook dat van de peuter. Gesprekjes, liedjes, verhaaltjes en het spelen met (poppenkast)poppen hoort bij de taalactiviteiten.

Voorlezen

We lezen voor of vertellen een verhaal. De peuters luisteren en benoemen zelf wat ze in het (prenten)boek zien. Dat stimuleert hun taalontwikkeling en vergroot hun woordenschat. Voorlezen is ook vaak een groepsactiviteit. De peuters en de pedagogisch medewerker nemen de beurt en luisteren naar elkaar.

Peuters kunnen ook zelf een boek 'lezen'; dat prikkelt niet alleen hun fantasie, maar kan ook een fijn rustmoment zijn. We hebben een samenwerkingsverband met de openbare bibliotheek en beschikken over een voorleesplan waarin beschreven staat hoe wij vormgeven aan het onderdeel voorlezen. Daarnaast hebben we onze eigen voorlees coördinator.

De groep heeft boekjes, tijdschriften en prentenboeken die afgestemd zijn op diverse leeftijden. Voorlezen gebeurt vrijwel dagelijks op wisselende momenten met de groep of in kleine groepjes. De medewerker spreekt in correcte en begrijpelijke taal. Zij nodigt de peuters uit om te praten en zal als peuters een woord of zinnestje verkeerd uitspreken dit op een speelse manier verbeteren. Jaarlijks wordt op onze peuteropvang aandacht besteed aan de nationale voorleesdagen.

Feesten, thema's en seizoenen

Op de groep wordt aandacht besteed aan feesten als bijvoorbeeld Sinterklaas, Kerst. De medewerkers bereiden de peuters voor op het naderende feest door er samen over te praten, te knutselen, voor te lezen en te zingen. Ook het vieren van verjaardagen en afscheidsfeesten is een bijzondere gebeurtenis voor de peuters. Als peuters hun verjaardag (of afscheid) vieren staan zij wat meer in het middelpunt van de belangstelling, niet zozeer als individu maar als lid van de groep. Voor

de peuter is het belangrijk dat hier aandacht aan wordt geschonken in het kader van de sociale ontwikkeling. Omdat een feestritueel vaste onderdelen heeft is dit voor ieder peuter een vertrouwd gebeuren; het is vooraf duidelijk wat er komen gaat.

Op onze peuteropvang horen een cadeautje, muziekinstrumentjes, een (eventuele) traktatie en liedjes bij een verjaardag. Ouders kunnen (op eigen risico) een fototoestel achterlaten zodat de medewerkers het feestje kunnen vastleggen voor thuis. Ook maken de medewerkers foto's van de jarige peuter. Wanneer een peuter afscheid neemt van de peutergroep worden ouders hiervoor uitgenodigd.

Wanneer papa en mama jarig zijn is het natuurlijk mogelijk om de peuter hiervoor iets te laten maken, mits de ouders dit tijdig melden bij de medewerkers. Verder wordt uiteraard aandacht besteed aan vaderdag en moederdag. Met alle peuters worden ook de seizoenen gevolgd: winter, lente, zomer en herfst. Bij deze thema's zijn zingen, voorlezen, bewegen en andere creatieve uitingen aan de orde.

Uitjes

Bij het organiseren van uitjes kan het prettig zijn dat er meer volwassenen meegaan dan alleen de pedagogisch medewerkers. Het is ook een gelegenheid waarbij ouders extra betrokken worden bij de peuteropvang. In deze situaties worden ouders gevraagd of zij het leuk vinden om met een uitje mee te gaan.

HOOFDSTUK 4 COMMUNICATIE

Het eerste contact met onze peuteropvang verloopt meestal telefonisch. Ouders kunnen dan een afspraak maken voor een rondleiding. De leidinggevende verzorgt de rondleiding en vertelt in grote lijnen wat Olleke Bolleke doet, wat de pedagogische uitgangspunten zijn en wat ouders van de peuteropvang kunnen verwachten.

Het intakegesprek

Na aanmelding op onze peuteropvang worden de ouders telefonisch uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek door de medewerker van de groep. In dit gesprek wordt informatie en gegevens uitgewisseld betreffende de peuter zoals voeding. Hierbij wordt een peuterformulier ingevuld. Ouders zijn de deskundigen waar het hun eigen peuter betreft en zij mogen van de medewerkers verwachten dat zij hierbij serieus worden genomen.

Wennen

Er wordt bewust omgegaan met de wenperiode, omdat het belangrijk is dat nieuwe peuters snel vertrouwen in de leidster krijgen. Het wennen verloopt bij het ene peuter makkelijker dan bij het andere. De gewenningsperiode wordt stapsgewijs opgebouwd. De eerste stap is een bezoek samen met ouder aan de groep waar de peuter geplaatst zal worden. Ook bij ouders speelt het proces van loslaten een rol. Daarna wordt gekeken hoe het verder gaat. Sommige bezoeken al snel gewoon twee dagdelen de speelzaal, anderen hebben meer moeite. Hierover worden afspraken gemaakt door de leidster met de ouders. Blijkt het toch moeilijk te gaan (een peuter kan er nog niet aan toe zijn) dan wordt, na overleg tussen de leidster en ouders, de plaatsing tijdelijk beëindigd.

Contact bij het brengen en halen

Contact tussen de ouders en de medewerkers is er elke keer bij het brengen en het ophalen van de peuter. De ouder geeft bij het brengen de bijzonderheden van die dag door aan de medewerker. De aanwezige medewerker geeft bij het ophalen mondeling aan of er bijzonderheden te melden zijn. Het afscheid nemen van ouder en peuter is voor beiden soms een moeilijk moment en kan het beste kort gehouden worden in het belang van de peuter. Hierbij is het zwaaien bij het raam een vast onderdeel. Gedurende de ochtend zijn de medewerkers altijd telefonisch te bereiken. Verder kan indien gewenst op verzoek van de medewerkers of de ouders een afspraak gemaakt worden voor een persoonlijk gesprek.

Welbevinden gesprekken

De welbevinden gesprekken met de ouders vinden jaarlijks plaats. Deze gesprekken doen we aan de hand van ontwikkelingslijsten.

HOOFDSTUK 5 ONTWIKKELINGSGBIEDEN

Emotionele ontwikkeling (Kijk, ik mag er zijn)

- We accepteren elk peuter zoals het is en gunnen elk peuter zijn eigen ontwikkeling in zijn eigen tempo.
- We nemen gevoelens als blijdschap, verdriet, angst en woede bij elk peuter serieus.
- We bieden een peuter mogelijkheden om zich veilig te voelen, zodat het zich veilig kan hechten.
- We geven peuters de ruimte om hun eigen identiteit te ontwikkelen.
- We zorgen voor emotionele veiligheid; dit doen we o.a. door structuur, vaste medewerkers, rituelen en vieringen.

Sociale ontwikkeling (Kijk, we doen het samen)

- We stimuleren dat peuters samen dingen doen en samen dingen delen, zowel 'speelgoed en boeken' als 'plezier en verdriet'.
- We hebben aandacht voor het evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele activiteiten; dit kan voor elk peuter anders liggen.

- *Bij een emotioneel afscheid van de ouder(s) troost de medewerker de peuter, zodat het zich weer vertrouwd en veilig voelt. De medewerker praat met de peuter over zijn gevoelens en benoemt ze voor hem. De gevoelens van de peuter worden serieus genomen en gerespecteerd;*
- *Alle peuters zitten aan tafel fruit te eten. Op een bordje liggen verschillende stukjes fruit. Een peuter krijgt het bordje van de medewerker en kiest een stukje fruit. De peuter moet het bordje naar degene die naast hem zit schuiven. Alle andere peuters wachten op hun beurt totdat ze het bord toegeschoven krijgen.*

Motorische-zintuiglijke ontwikkeling (Kijk, ik kan 't zelf, het lukt me)

- We stimuleren peuters dingen zelf te doen.
- Ieder peuter krijgt de kans te oefenen in zelf doen. De medewerker laat de peuter zien dat het mag falen en nog een keer mag proberen. Dit bevordert het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid.

- *Een peuter creatieve activiteiten aan te bieden waarmee de kleine motoriek wordt gestimuleerd en ontwikkeld. Zo leert zij de oudste peuters hoe ze een prikken moeten hanteren en het prikken wordt geoefend.*

Cognitieve ontwikkeling (Kijk ik voel, denk en ontdek)

We helpen peuters probleemoplossend, logisch en abstract te denken. Daarnaast kan de peuter zich aanpassen aan veranderende situaties, waarbij opgedane ervaringen een lering vormen voor de toekomst.

- *De medewerker leert peuters begrippen aan als: op, onder, naast, achter, in. Deze begrippen oefent ze door de peuter kleine opdrachten te geven zoals: "Leg deze sloffen maar in je mandje". Of bijvoorbeeld: "Ga maar naast Jan zitten".*

Taal- en communicatieve ontwikkeling (Kijk, ik kan het zelf zeggen)

We leren peuters dat alles in woorden kan worden gezegd en dat het door middel van taal met anderen kan communiceren.

- *Er worden boekjes voorgelezen aan de peuters, waarbij de medewerkers samen met de peuters praten over de plaatjes.*
- *De medewerker benoemt haar handelingen en legt ook uit waarom ze iets doet. "Ik zet het dienblad even daar neer, anders hebben we geen ruimte om te gaan knutselen".*

Morele ontwikkeling (Kijk, ik ben een lief, goed peuter)

- We helpen peuters moreel besef bij te brengen door ze met respect te benaderen.
- We zijn ons bewust van persoonlijke normen en waarden, we zijn niet 'waardenvrij'.
- Voorbeeldgedrag van medewerkers is belangrijker dan mondelinge overdracht van waarden en normen
- We zijn duidelijk over onze manieren maar kunnen flexibel met regels omgaan
- We vinden dat een peuter stout mag doen; als je nooit de grenzen overschrijdt leer je nooit wat mag en niet mag; de medewerker bewaakt die grenzen

Morele regels:

- We hebben respect voor anderen, hun mening en hun bezit
- We hebben respect voor alles wat leeft
- We accepteren geen gewelddadig of agressief gedrag of spel, ook niet verbaal
- Pesten mag niet
- Liegen mag niet
- Elk peuter / elk mens is gelijkwaardig aan de ander, ongeacht leeftijd, kleur, religie of geslacht.

We benaderen peuters als volwaardig mens en we proberen eerlijk met ze om te gaan. We houden rekening met hun niveau en in welke fase ze zitten. We proberen uit te leggen wat we willen en waarom we dat willen en zeggen niet "Omdat ik het wil" of "Omdat het moet", maar geven ook duidelijk de reden aan.

Seksuele ontwikkeling

- We respecteren normen en waarden en bewaken de grenzen van alle betrokkenen op dit gebied. Dat peuters elkaar bloot zien vinden we normaal voor jonge peuters, mits de omstandigheden het toelaten.
- Bij doktertje spelen houdt de medewerkers altijd een oogje in het zeil en bewaakt dat een peuter niet de grenzen van een ander peuter overschrijdt.
- We leren peuters om nee te zeggen als ze iets niet willen.
- Als jonge peuters zichzelf betasten besteden we daar geen aandacht aan tenzij het extreme vormen aanneemt.

Jim en Caty zijn samen op het toilet. Als de medewerker komt kijken, ziet ze dat beide peuters naar Jim zijn piemeltje kijken. De peuters praten samen erover: 'ik heb een piemel, net als pappa. Jij bent een meisje, jij hebt een spleetje', 'ja ik heb een spleetje, net als mamma. Op dat moment bemoeit de medewerker zich ermee. Ze zegt op een vriendelijke manier: 'zo peuters, is het interessant? Ik begrijp dat jullie graag bij elkaar willen kijken, maar doe je broek nu maar omhoog Jim.' Jim trekt zijn broek omhoog en de medewerker praat nog even verder met de peuters: 'weten jullie nu van elkaar wat je hebt? Jim heeft een piemel, want hij is een jongen. Caty heeft een spleetje want zij is een meisje.'

Omgaan met diversiteit

Het gaat hierbij niet om vaardigheden maar om een grondhouding waarmee de medewerker een voorbeeldfunctie vervult voor de peuters. Daarmee laat ze aan peuters zien:

- Iedereen is 'anders' en ieder peuter mag er zijn.
- We staan open voor en gaan respectvol om met gewoonten en rituelen van andere (sub)culturen.
- We staan open voor en gaan respectvol om met alle peuters, ongeacht kleur, ras, geloof, geaardheid of geslacht.
- We staan open voor en gaan respectvol om met peuters met lichamelijke of verstandelijke beperkingen.
- We zijn gericht op het voorkomen van vooroordelen t.a.v. 'anders zijn'.
- We houden rekening met specifieke behoeften van peuters.
- We stimuleren het verkennen van gewoonten uit andere culturen m.b.v. boeken, liedjes, spelletjes, gerechten enzovoort.

HOOFDSTUK 6

EVALUATIE

Wij hopen dat u na het lezen van dit pedagogisch beleidsplan inzicht heeft gekregen in onze denk- en werkwijze. Dit beleid is voor ons meer dan een theoretisch betoog. Wij willen ervoor zorgen dat wat op papier staat ook in de praktijk wordt uitgedragen: het beleid wordt besproken, getoetst, vertaald naar de praktijk, geëvalueerd en uiteindelijk - indien nodig – aangepast.